

Kronika działalności Akademickiego Centrum Mediacji na Wydziale Prawa i Administracji UMCS

WSTĘP

Akademickie Centrum Mediacji (ACM) to miejsce powstałe z przekonania o fundamentalnej roli mediacji w nowoczesnym społeczeństwie wiedzy i dialogu. Od początku swojej działalności Centrum – jako platforma wymiany doświadczeń, rozwoju nowych metod dydaktycznych oraz wdrażania najlepszych praktyk rozwiązywania sporów – łączy wysiłki naukowców, praktyków oraz studentów. Misją ACM jest promowanie kultury dialogu, budowanie mostów pomiędzy środowiskami, a także popularyzacja alternatywnych metod rozwiązywania sporów – zarówno na poziomie lokalnym, jak i międzynarodowym. W dzisiejszym świecie, gdzie konflikty są nieuniknioną częścią życia społecznego, kompetencje mediacyjne stają się kluczowe dla rozwoju osobistego i zawodowego, a Centrum aktywnie odpowiada na te potrzeby.

Obecnie zespół ACM tworzą: dr Paweł Kłos (kierownik Centrum), dr Agata Przylepa-Lewak (sekretarz Centrum), dr Marzena Myślińska, dr Sławomir Pilipec oraz dr Patryk Patoleta. Każda z tych osób wnosi do pracy Centrum unikalne kompetencje, doświadczenie oraz pasję do rozwijania nowoczesnej kultury rozwiązywania sporów.

WYZWANIA I SUKCESY

Od początku swojego istnienia ACM mierzyło się z wieloma wyzwaniami, związanymi z popularyzacją idei mediacji oraz wdrażaniem nowoczesnych metod rozwiązywania sporów na uczelni i w regionie. Jednym z największych wyzwań było przekonanie środowiska akademickiego i prawniczego do praktycznego wykorzystywania mediacji nie tylko jako narzędzia prawnego, lecz także kulturowego – służącego budowaniu relacji, wzajemnego szacunku i dialogu. Kluczowe znaczenie miało także dotarcie z ideą mediacji do młodzieży szkolnej i studentów innych kierunków niż prawo, a także rozwijanie współpracy z otoczeniem gospodarczym i organizacjami pozarządowymi.

SYNERGIA NAUKI, DYDAKTYKI I PRAKTYKI – WPŁYW ACM

Jednym z filarów działalności ACM jest twórcza synergia nauki, dydaktyki i praktyki. Centrum nie ogranicza się do teoretycznych badań nad mediacją, lecz aktywnie przekłada wnioski naukowe na praktyczne rozwiązania i innowacyjne programy dydaktyczne. Wyniki prowadzonych badań były prezentowane na najważniejszych konferencjach krajowych i międzynarodowych (m.in. IVR, Mediacje Olomouc), a publikacje członków ACM znajdują się w uznanych czasopismach naukowych. Przekłada się to bezpośrednio na kształcenie studentów – członkowie Centrum prowadzą dziewięć przedmiotów na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w tematyce mediacji i negocjacji, a warsztaty, praktyki oraz zajęcia fakultatywne umożliwiają zdobycie przez studentów WPiA UMCS unikatowych umiejętności negocjacyjnych i mediacyjnych, które wykorzystywane są następnie na rynku pracy. Dzięki realizacji innowacyjnych programów edukacyjnych, takich jak zajęcia międzywydziałowe, UMCS wpływa na rozwój kompetencji przyszłych mediatorów i liderów społecznych. Praktyczne doświadczenia zdobyte w Centrum skutkują coraz większym zainteresowaniem mediacją zarówno w środowisku akademickim, jak i wśród przedstawicieli administracji publicznej, biznesu oraz sektora NGO.

Dzięki konsekwencji i zaangażowaniu zespołu w latach 2023–2024 zorganizowano i współorganizowano kilkanaście wydarzeń, jak konferencje naukowe, szkolenia i warsztaty dla studentów, uczniów i osób czynnych zawodowo. Przykładami są: Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Ogólne Dyrektywy ADR a specyfika mediacji medycznych” (16 czerwca 2023, WPiA UMCS) – wydarzenie będące częścią cyklu „Mediacja – kontekst prawny i społeczny”, współorganizowane z Fundacją Znam Prawo oraz Ośrodkiem Mediacyjnym przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Lublinie; Ogólnopolski Zjazd Katedr Teorii i Filozofii Prawa oraz Międzynarodowy Kongres Polskiej Sekcji IVR (wrzesień 2024), podczas którego ACM zorganizowało panel pt. „Zmiany społeczne i zmiany w prawie: wyzwania

i szanse dla alternatywnych form rozwiązywania sporów (ADR)” z udziałem wybitnych przedstawicieli nauki. Przeprowadzono także coroczne symulacje mediacji w sprawach rodzinnych, pracowniczych i gospodarczych. Wydarzenia te angażowały studentów, prawników, nauczycieli i mediatorów, pozwalając na budowanie kompetencji praktycznych i promowanie postaw opartych na empatii. Członkowie ACM współpracowali merytorycznie przy opracowaniu kursów e-learningowych, które udostępniła Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.

Udział członków ACM w projektach: „Dokształcanie dydaktyczna uczelni” realizowanym w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, 3.4. Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego. Współprowadzenie zajęć pt. „Reagowanie w trudnych sytuacjach”, COST Action – CA 20123 IGCOORD czy współpraca z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości przyczyniły się do upowszechnienia nowoczesnych metod ADR oraz profesjonalizacji środowiska mediatorów w województwie lubelskim na poziomie ogólnopolskim i międzynarodowym.

Członkowie ACM aktywnie uczestniczą w Dniach Mediacji (w tym w Międzynarodowym Dniu Mediacji, 15 października 2024), podczas których organizowane są warsztaty, szkolenia i spotkania z praktykami mediacji. W 2024 roku dr Agata Przylepa-Lewak została uhonorowana tytułem „Mediator Roku Okręgu Lubelskiego”. Otrzymała statuetkę Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie „za propagowanie idei mediacji”, za zaangażowanie w projekty edukacyjne i popularyzatorskie, w tym podczas Lubelskiego Festiwalu Nauki.

Na szczególne podkreślenie zasługuje również wkład ACM w rozwój kultury dialogu w regionie lubelskim – działania promujące mediację w szkołach średnich, akcje informacyjne oraz partnerstwa z lokalnymi instytucjami przyczyniają się do wzrostu świadomości społecznej na temat alternatywnych metod rozwiązywania sporów.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA I WYMIANA DOŚWIADCZEŃ

Jednym z fundamentów dynamicznego rozwoju ACM jest otwartość na współpracę międzynarodową i wymianę doświadczeń. Członkowie Centrum aktywnie uczestniczą w międzynarodowych konferencjach, seminariach oraz programach stażowych. Przykładem jest udział w 7th International Scientific Conference MEDIACE (Ołomuniec, 2024), misje badawcze w Japonii (Chuo University, Tokio) oraz Bułgarii (National Military University, Veliko Tarnovo), a także współorganizacja paneli na światowych kongresach teorii i filozofii prawa.

Akademickie Centrum Mediacji rozwija partnerstwa z uczelniami z Europy Środkowo-Wschodniej, krajami bałtyckimi, Izraelem i Ukrainą. Tak szeroka sieć

kontaktów pozwala Centrum czerpać z najnowszych światowych trendów, wdrażać innowacje w nauczaniu i praktyce mediacji, a także inspirować krajowe środowisko akademickie do podejmowania nowych wyzwań w dziedzinie alternatywnych metod rozwiązywania sporów.

ZAKOŃCZENIE

Akademickie Centrum Mediacji konsekwentnie rozwija swoją działalność, odpowiadając na potrzeby środowiska akademickiego, prawniczego i biznesowego. Misją Centrum pozostaje promowanie nowoczesnych, opartych na dialogu sposobów rozwiązywania sporów. ACM jest otwarte na współpracę z nowymi partnerami, zarówno instytucjonalnymi, jak i indywidualnymi, oferując wsparcie merytoryczne, szkoleniowe oraz organizacyjne.

W najbliższych latach Centrum planuje dalszą intensyfikację działań międzynarodowych, wdrażanie innowacyjnych technologii (w tym narzędzi AI) do procesu mediacji i kształcenia mediatorów oraz poszerzanie oferty edukacyjnej dla szerokiego grona odbiorców – od studentów, przez praktyków, po społeczność lokalną. Stałym priorytetem jest rozwój profesjonalnych kompetencji mediatorów, popularyzacja kultury mediacyjnej oraz wzmacnianie roli dialogu społecznego w regionie i kraju.

Odwiedź nas!

<https://www.umcs.pl/pl/akademickie-centrum-mediacji.htm>

https://www.facebook.com/acmumcs/?locale=pl_PL

